

6è Congrés Català de Salut Mental

MIGRACIONS, EXILI I REFUGI: DRETS HUMANS I SALUT MENTAL

Barcelona, 1 - 3 de juny de 2017

Taula Debat: REALITATS PROFESSIONALS I VIVÈNCIALS ENTORN LES EXPERIÈNCIES D'ACOLLIDA

Margarita García O'Meany

Coordinadora del programa de visites al CIE-BCN de Migrastudium

CIE: Drets Humans i Salut mental. Realitats i vivències des de l'acompanyament a interns.

Els Centres d'Internament per a Persones Estrangeres (CIE) són centres no penitenciaris on s'interna, a l'espera de ser expulsades, les persones estrangeres que han estat detingudes per trobar-se en situació administrativa irregular.

La vida en el CIE es caracteritza per la falta de garantia dels drets fonamentals, la por, els desconcert, la confusió, la desesperança. Pels interns i les seves famílies comporta perdre en poques hores la seva forma de vida i trobar-se sense res, esperant que algú decideixi el futur de les seves vides al marge de les conseqüències que se'n deriven per ells.

La Fundació Migra Studium-SJM realitza una tasca d'acompanyament a les persones internes, així com un seguiment, valoració i fiscalització social de les condicions de l'internament. amb un equip multidisciplinar de persones voluntàries que reben una formació inicial i continuada durant tot el temps que realitzen la tasca de voluntariat. No busquem suplir les obligacions d'atenció social que tenen tant les Administracions com les entitats contractades per a proporcionar els serveis mèdics, psicològics i socials. La nostra tasca és intentar identificar i evitar les violacions de drets humans abans que es produeixin i acompanyar a les persones durant la seva estància en el CIE.

Hem estat i som testimoni de l'impacta de la situació de detenció en la salut física i mental de la persona detinguda es produeix gradualment, els interns ens comenten amb molta freqüència dolències comunes que poden ser atribuïdes a les condicions del centre. Molts refereixen maldecaps o migranyes, insomni, nerviosisme, cansament permanent, dolors musculars, mals de panxa. Molts d'ells davant sentiments de desesperació completa ens manifesten tenir sentiments de confusió, bloqueig, molta tristesa, ganes de plorar i alguns

manifesten idees de suïcidi. Aquesta situació es veu agreujada quan la persona internada pateix una infermetat crònica o mental donat que el CIE presenta deficiències en l'atenció a pacients psiquiàtrics

Les condicions i les mancances en la que funcionaris i altre personal realitzen les seves tasques (seguretat sanitària, dotació de mitjans i formació) genera entre el personal que hi treballa malestar i afegeix més tensió al voltant de les persones internades. Tornant-se el CIE en un espai en el que ni treballadors ni detinguts volen ser-hi.

Com equip de extern que visita a diari a les persones internades en el CIE, son testimonis d'aquesta tensió y malestar que pateixen treballadors, interns i familiars. Tensió que es trasllada als voluntaris de diverses maneres (demandes in-assumibles, agressivitat, provocacions, etc) això fa necessari formar, seguiment de casos per evitar situacions d'estrès i tenir espais de cura personal entre l'equip. És el mateix sistema que genera violència, i que obliga a reforçar la violència sense plantejar-se en cap moment seriosament allò que és més raonable: tancar d'una vegada per sempre els CIE i buscar-hi alternatives, sensates per a tots.